

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Διαχείριση Φυσικών Πόρων & Οικοσυστημάτων II

Διάλεξη 5: Οδηγία Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική

Καθηγητής ΔΠΘ Γεώργιος Συλαίος

Τηλέφωνο 25410 79398 & 79743, Mail: gsylaios@env.duth.gr, skype: gsylaios

Συστήματα γλυκού και θαλασσινού νερού – Αλληλεπίδραση σε επίπεδο λεκάνης απορροής.

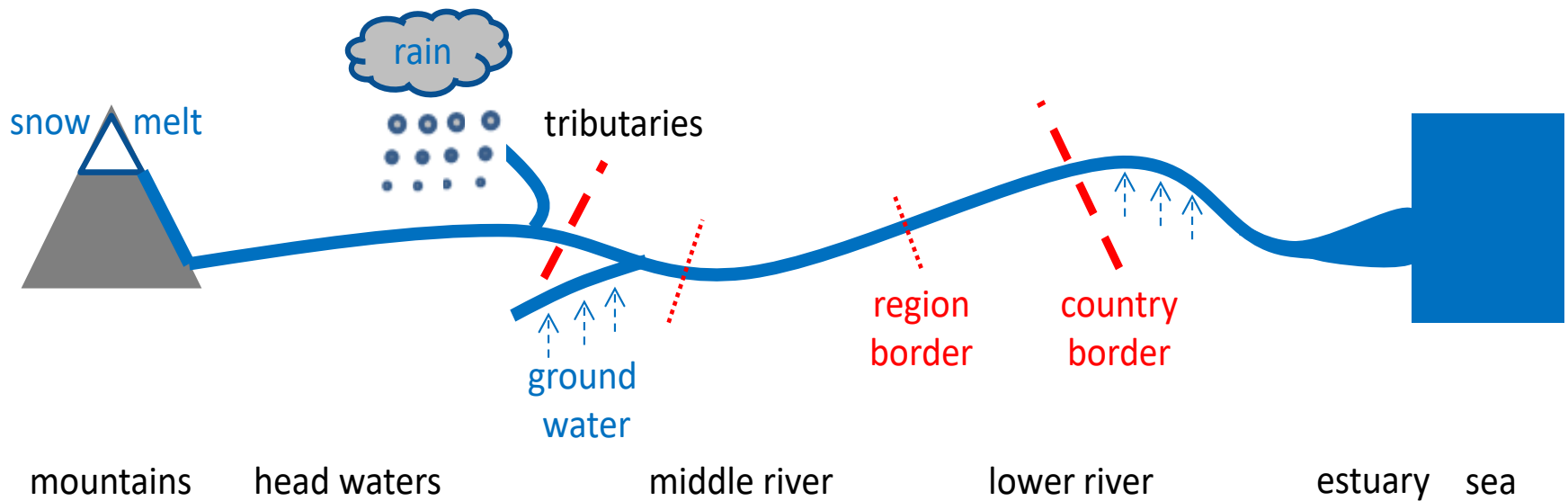
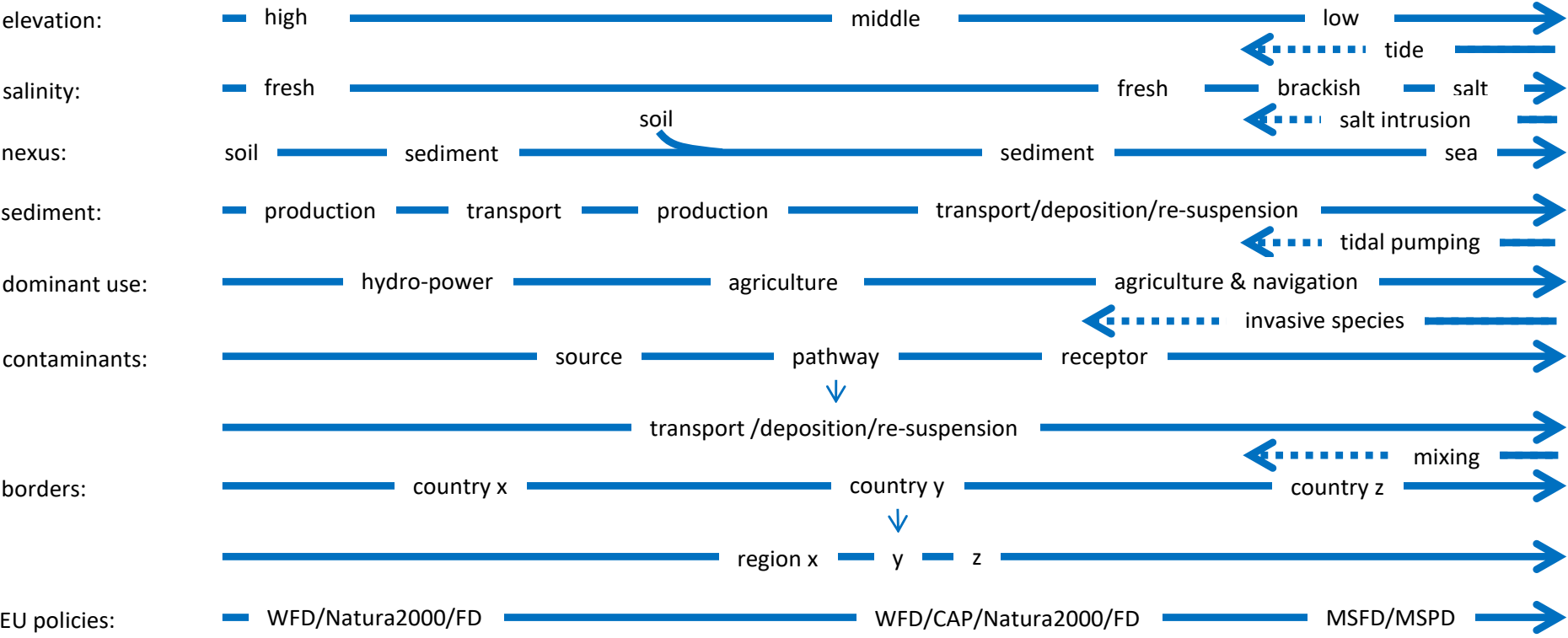
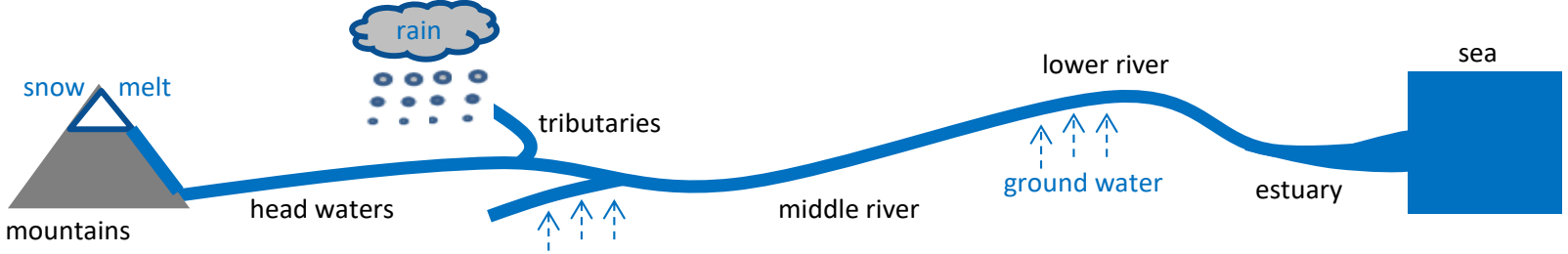

Fig. 3 – River-Sea systems: ‘from the mountains till at sea’.

A long the river-sea continuum (extremely simplified):

← tide

← salt intrusion

← tidal pumping

← invasive species

← mixing

ΟΔΗΓΙΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2008/56/ΕΚ

4 Ευρωπαϊκές θαλάσσιες περιφέρειες

- Βαλτική Θάλασσα
- ΒΑ Ατλαντικό Ωκεανό
- Μεσόγειο Θάλασσα
- Μαύρη Θάλασσα

1^η νομοθετική πράξη προστασίας θαλάσσιας βιοποικιλότητας

Νομοθετικό πλαίσιο οικοσυστημικής προσέγγισης στη διαχείριση ανθρώπινων δραστηριοτήτων

Υποχρεωτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, πίνακας 1.2 εργασίας

- 2008 έναρξη εφαρμογής
- 2020 επίτευξη ΚΠΚ

ΟΔΗΓΙΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

2008/56/ΕΚ

Την ΚΠΚ καθορίζουν 11 δείκτες ποιοτικής κατάστασης, πίνακας 1.3 εργασίας:

- Βιοποικιλότητα, D1
- Μη-αυτόχθονα είδη, D2
- Εμπορικά εκμεταλλεύσιμα ψάρια, μαλάκια και οστρακόδερμα, D3
- Δίκτυα θαλάσσιας τροφής, D4
- Ανθρωπογενής ευτροφισμός, D5
- Ακεραιότητα θαλάσσιου πυθμένα, D6
- Υδρογραφικές συνθήκες, D7
- Ρυπογόνες Ουσίες, D8
- Ρυπογόνες ουσίες σε ψάρια και άλλα θαλασσινά, D9
- Απορρίμματα στη θάλασσα, D10
- Ενέργεια και υποθαλάσσιος θόρυβος, D11

Περιβαλλοντικοί Δείκτες

Γενικά

- Παρέχουν ενδείξεις
- Κάνουν αισθητή μια τάση ή ένα φαινόμενο όχι εύκολα ανιχνεύσιμο

Ποσοτικοποιούν ενδείξεις προκειμένου η σημασία τους να είναι πιο εύκολα αντιληπτή

Απλοποιούν πληροφορίες σύνθετων φαινομένων για να βελτιώσουν την κοινοποίηση τους

ΟΠΥ

- Βιοτικοί δείκτες (βιοδείκτες): οργανισμοί όπου εκτιμάται η επίδραση των ρυπογόνων ουσιών
- Μετρήσεις των φυσικοχημικών παραμέτρων

ΟΠΘΣ

- Επικεντρώνεται στα 11 παραπάνω κριτήρια
- Δεν καθορίζει συγκεκριμένους ποσοτικούς δείκτες, αυτοί καθορίζονται με τις επιμέρους ανάγκες των κρατών στις περιφερειακές θάλασσες

Πρέπει να υποδεικνύουν με σαφήνεια εάν η κατάσταση του περιβάλλοντος γίνεται καλύτερη ή χειρότερη

The Marine Strategy Framework Directive - An ecosystem based approach to management

Marine Strategy Framework Directive (2008/56/EC) – MSFD
establishes a framework for community action in the field of marine environmental policy
within which Member States...

**shall take the necessary measures to achieve or maintain
good environmental status (GES) in the marine environment
by the year 2020 at the latest.**

→ Marine strategies shall apply an ecosystem-based approach to the management of human activities, ensuring that the collective pressure of such activities is kept within levels compatible with the achievement of good environmental status and that the capacity of marine ecosystems to respond to human-induced changes is not compromised, while enabling the sustainable use of marine goods and services by present and future generations

→ Regional cooperation and coherence (4 regions and 8 sub-regions)

UNDERWATER NOISE
D11

BIODIVERSITY
D1

ALIEN SPECIES
D2

COMM. FISH
D3

MARINE LITTER
D10

FOODWEBS
D4

SEAFOOD POLLUTION
D9

EUTROPH.
D5

MARINE ENV. POLLUTION
D8

HYDRO GRAPHIC
D7

SEAFLOOR INT.
D6

MSFD - implementation

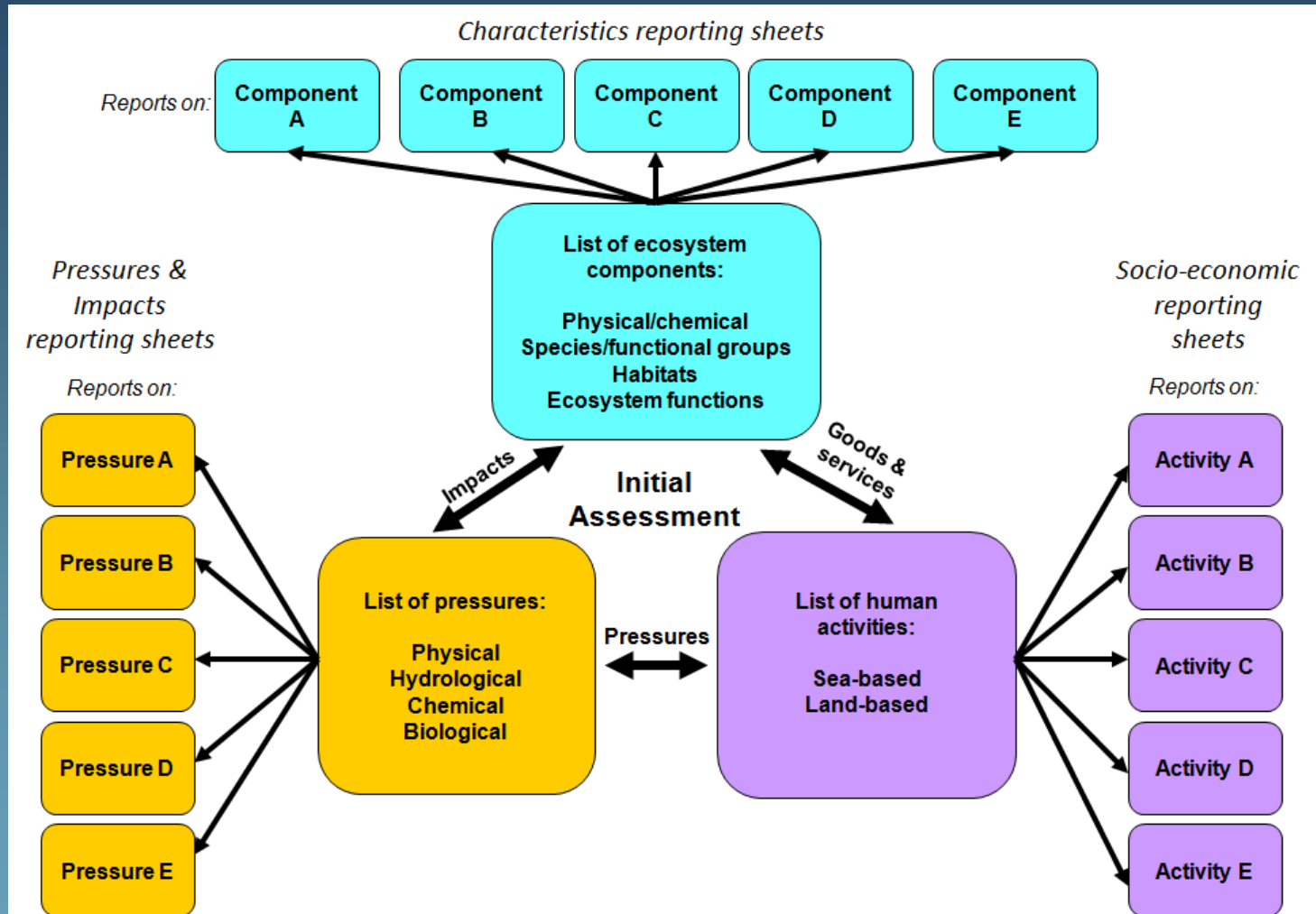

MAIN ELEMENTS OF A MARINE STRATEGY:

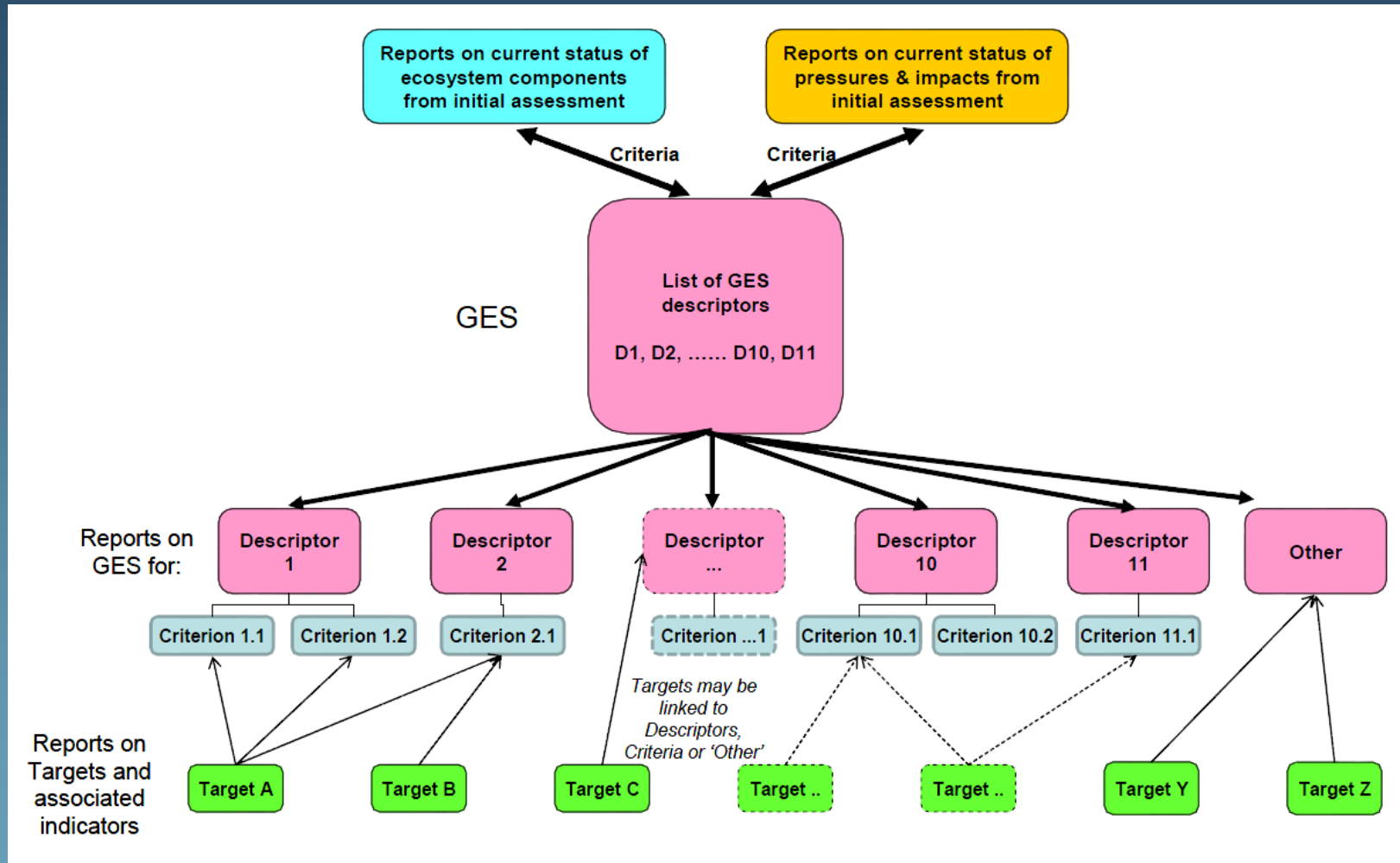
- *Initial assessment* of current environmental status of waters and the environmental impact of human activities and socio-economic analysis (by 15 July 2012)
- *Determination* of GES (by 15 July 2012)
- Establishment of environmental *targets* and associated *indicators* (by 15 July 2012)
- Establishment of a *monitoring programme* for ongoing assessment and regular updating of targets (by 15 July 2014)
- Development of a *programme of measures* designed to achieve or maintain GES (by 2015)
- *Review* and preparation of the second cycle (2018 - 2021)

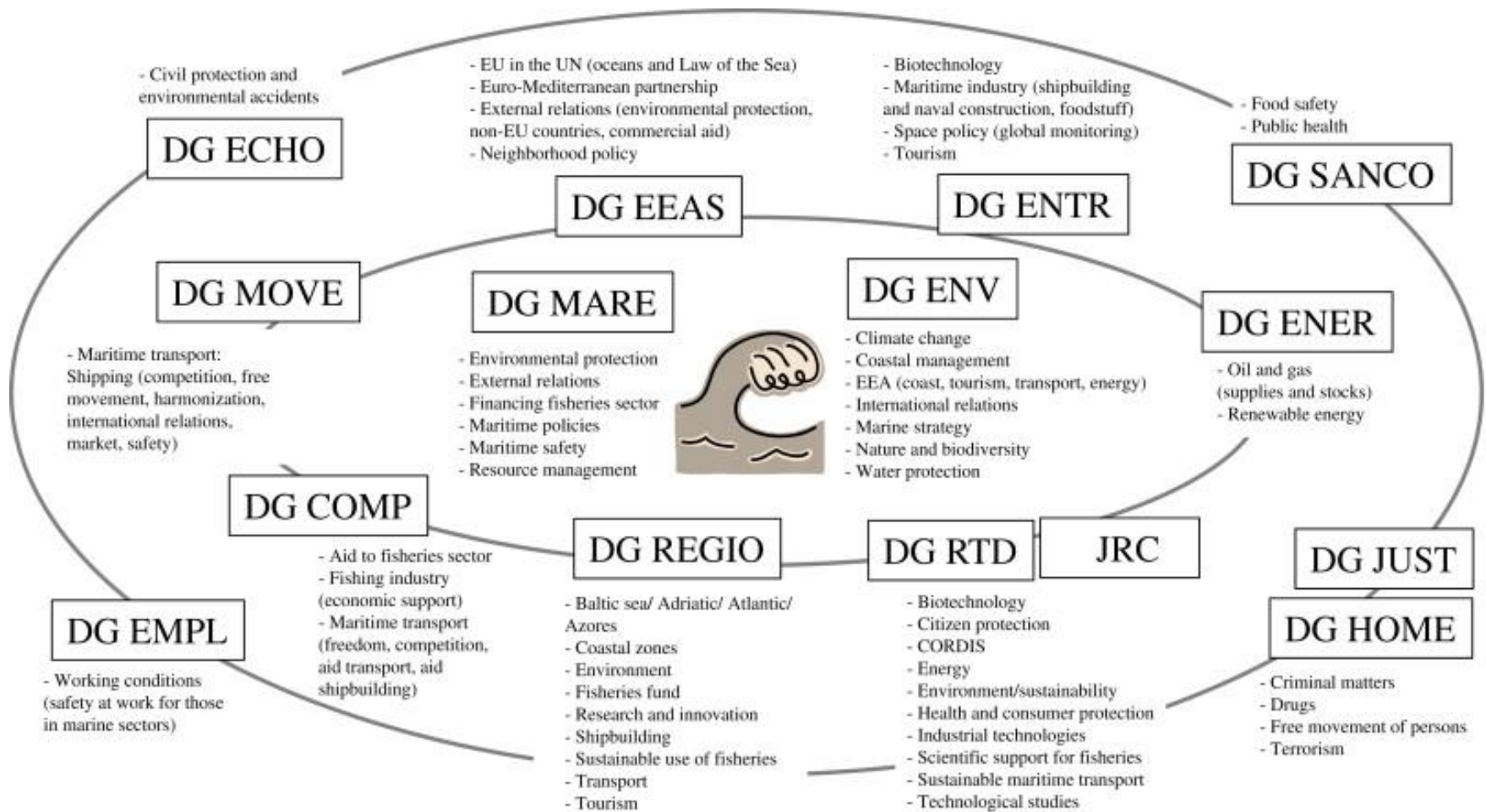

MSFD - Initial Assessment concept

MSFD - Initial Assessment and linkages to Descriptors, GES and Environmental targets

DG COMP: Competition	DG ENTR: Enterprise and Industry	DG MARE: Maritime Affairs and Fisheries
DG ECHO: Humanitarian Aid	DG ENV: Environment	DG MOVE: Mobility and Transport
DG EEAS: Foreign Policy Instruments Service	DG HOME: Home Affairs	DG REGIO: Regional Policy
DG EMPL: Employment, Social Affairs and Inclusion	DG JRC: Joint Research Centre	DG RTD: Research and Innovation
DG ENER: Energy	DG JUST: Justice	DG SANCO: Health and Consumers

Fig. 1. Policy areas covered by the European Commission and that are linked to the sea. The inner ring is the DGs who manage those topics more directly linked to the sea, leaving the peripheral ring to those whose topics are indirectly related. (Adapted from [...])

“In order to achieve those objectives, a transparent and coherent legislative framework is required. This framework should contribute to coherence between different policies and foster the integration of environmental concerns into other policies, such as the Common Fisheries Policy, the Common Agricultural Policy and other relevant Community policies. The legislative framework should provide an overall framework for action and enable the action taken to be coordinated, consistent and properly integrated with action under other Community legislation and international agreements” (MSFD 2008/56/EC, §9)

Marine Strategies

Each EU **Member State** must progressively put in place its own “Marine Strategy” (**action plan**), consisting of several steps

They must cooperate among themselves and with neighbouring countries: **Regional cooperation**, where possible, using existing Regional Institutional Structures, such as **Regional Sea Conventions** (at all different stages of the Strategies)

Building on **EU legislation and policies**, such as

Water Framework Directive

Habitat and Birds Directive

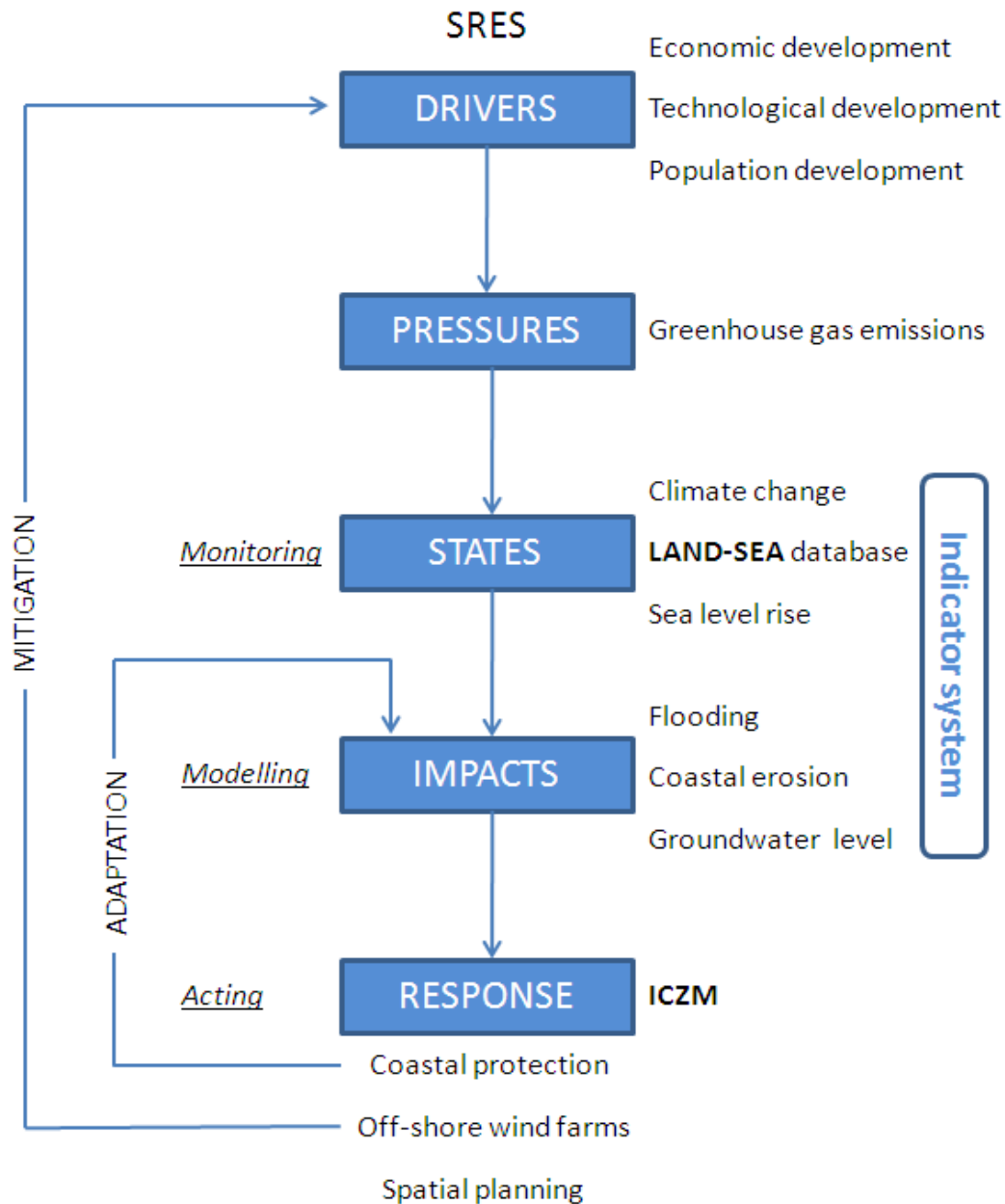
Common Fishery Policy

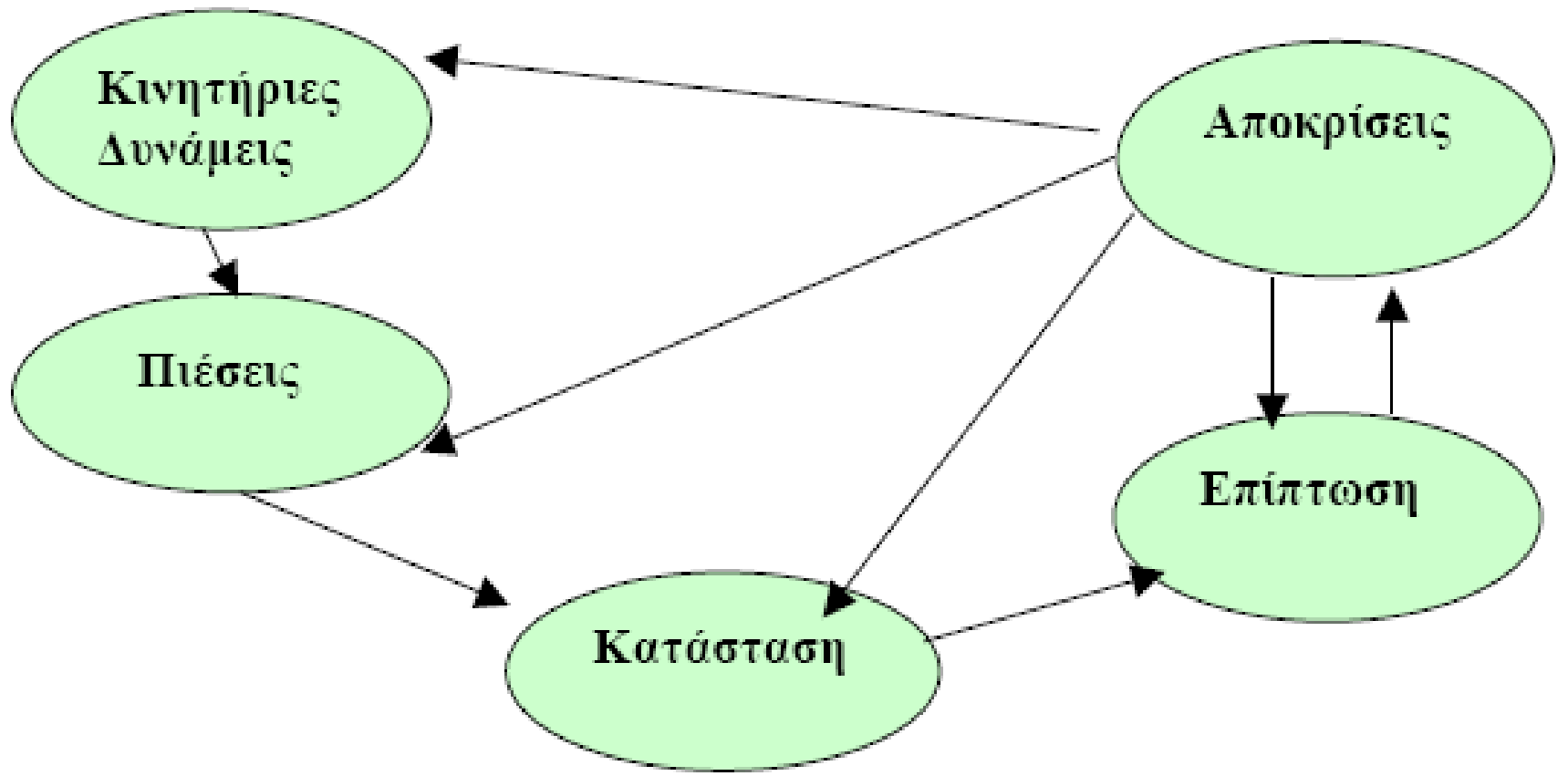
International agreements, i.e. HELCOM, OSPAR, UNEP/MAP, Black Sea Convention

Marine Strategy Framework Directive (2008/56/EC): Legislative process

- ▶▶ 2002 Sixth Environmental Action Plan
- ▶▶ October 2005 - Commission proposal for a Marine Strategy Directive
- ▶▶ November 2007 - Agreement between Parliament and Council
- ▶▶ 25 June 2008 - Directive 2008/56/EC published in the EU Official Journal
- ▶▶ 15 July 2008 - Entry into force

The DPSIR framework

Ειδικότερα:

Κινητήριες Δυνάμεις

Αναφέρονται σε ανθρωπογενείς δραστηριότητες
(μετακίνηση, βιομηχανία, γεωργία, χρήση ενέργειας, κτλ)

Πιέσεις

Αναφέρονται σε μεταβολές στο περιβάλλον που προκύπτουν από τις
παραπάνω διαδικασίες παραγωγής και κατανάλωσης
(ραδιενέργεια, παραγωγή αποβλήτων, ηχορύπανση, εκπομπές ρύπων,
εξάντληση πόρων, κτλ)

Κατάσταση

Αναφέρεται στις φυσικές, χημικές και βιολογικές συνθήκες του περιβάλλοντος,
που μεταβάλλονται από τις παραπάνω πιέσεις
(ποιότητα νερού, εδάφους, αέρα, κατάσταση οικοσυστημάτων, κτλ)

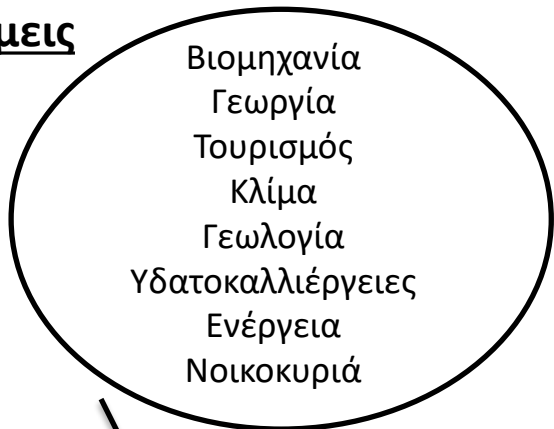
Επιπτώσεις

Αναφέρονται στις συνέπειες που προκύπτουν από τις εκάστοτε καταστάσεις
(ανθρώπινη υγεία, κοινωνικο-οικονομική ισορροπία, ποιότητα
οικοσυστημάτων, κτλ)

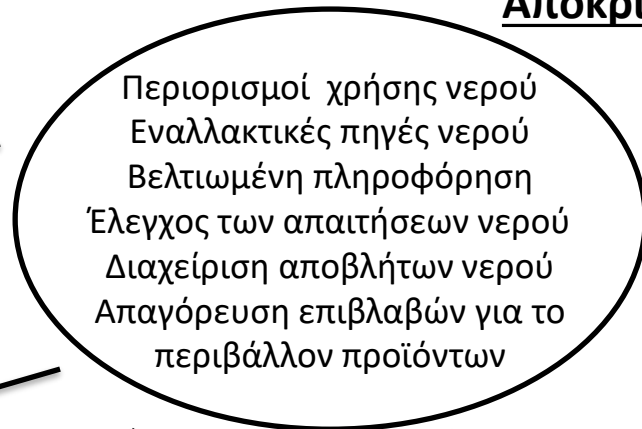
Αποκρίσεις

Αναφέρονται στη θέσπιση μέτρων για την αντιμετώπιση των ανεπιθύμητων
αποτελεσμάτων και έχουν εφαρμογή σε όλους τους κρίκους της αλυσίδας
του μοντέλου
(εναλλακτικά μέσα μεταφοράς, νομοθεσία σχετικά με τα επιτρεπτά όρια
εκπομπής αερίων, κτλ)

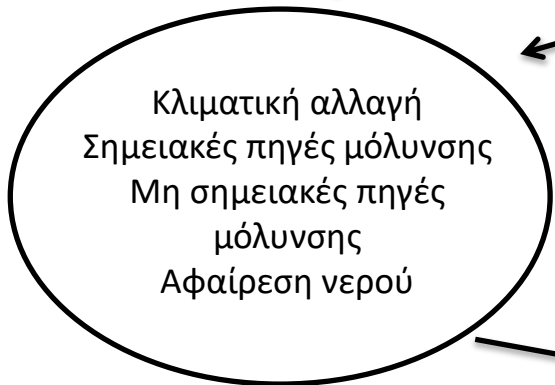
**Κινητήριες
Δυνάμεις**

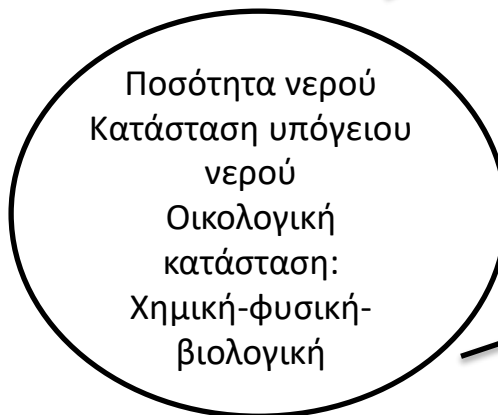
Αποκρίσεις

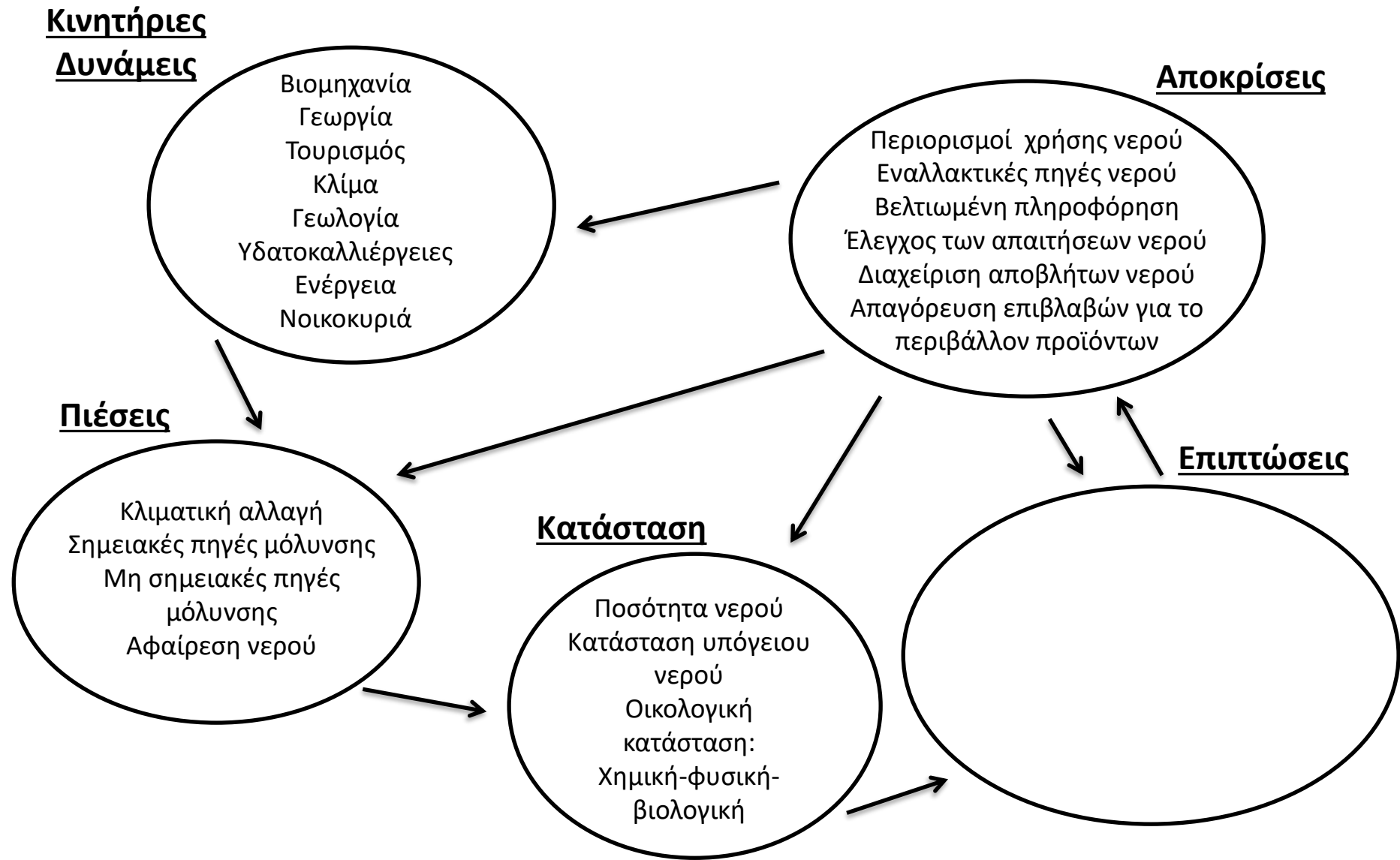
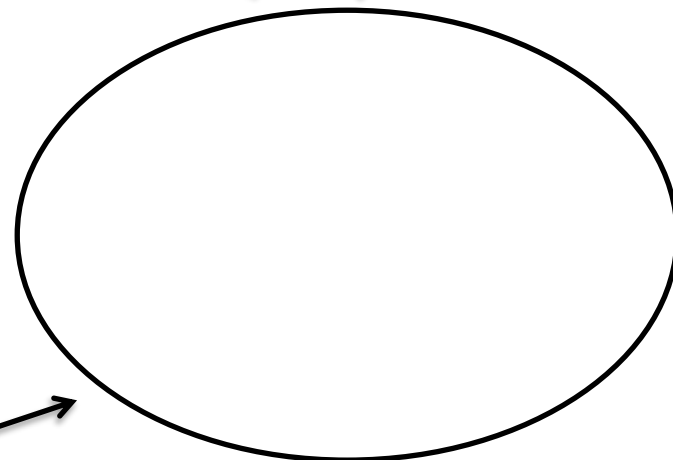
Πιέσεις

Κατάσταση

Επιπτώσεις

Impacts refer to the changes observed in the physical, chemical or biological state of the environment. They determine the quality of the coastal ecosystems and the welfare of human beings having environmental or economic attributes.

Responses represent the policies formulated to minimize the impacts of pressures occurring as a result of driving forces.

The DPSIR Framework

(Driving forces-Pressures-State-Impacts-Responses)

Driving Forces

Socio-economic and socio-cultural forces driving human activities, which increase or mitigate pressures on the environment.

Pressures

Stresses that human activities place on the environment (eg. wastewater)

State of the Environment (SoE)

The condition of the environment (eg. the assessment of air or water quality)

Impacts

Effects of environmental degradation (eg. biodiversity loss, economic damage).

Responses

Responses by society to the environmental situation (eg. cleaner production, regulations).

Steps for National Marine Strategies development

Initial assessment: - analysis of essential features/characteristics, (<i>Annex III, tab.I</i>) - pressures and impacts, (<i>Annex III, tab.II</i>), on marine waters - economic and social analysis of their use and cost of degradation	2012
Determine Good Environmental Status (indicative list of elements: Annex I, and Annex III)	
Establishment of Environmental Targets and indicators	
Monitoring programmes: compatible with existing provisions, methods consistent across the Marine Region (comparability)	2014
Programmes of Measures to be taken	2015
Entry into operation of programmes	2016

Building upon existing activities developed within EU Directives and Regional Sea Conventions

2020

To achieve or maintain **Good Environmental Status** in the marine environment

Adaptive management , with regular review (every 6 years)

Building on existing EU legislation & policies

Water Framework Directive:

- Objective: achieving '**Good Status**' for all EU groundwaters, rivers, lakes, coastal waters, etc. by **2015**.
- **6-year planning cycle**, River Basin Management Plans development. First reviewed in 2015.
- Reduces marine pollution from land-based sources and protects ecosystems in **coastal waters**

Habitats and Birds Directives:

- Europe's key laws on **nature conservation**
- Provide **special protection for key sites** (the Natura 2000 network), **animal/plants species** and **habitat types**
- Integration of these sites in **MPAs network**

Common Fisheries Policy:

- Collaborative way for **managing the EU's shared seas and fisheries**
- Objective: Ensuring that Europe's fisheries are sustainable and do not damage the marine environment.
- **Planned reform in 2011** – integration of issue of environmental impacts of fishing

Objective of the Directive

This Directive establishes a framework within which:

- Member States shall take **the necessary measures** to achieve or maintain
- **good environmental status** in the marine environment
- by the year **2020** at the latest.

The Marine Strategy Directive

- Put in place measures to achieve Good Environmental Status in Europe's seas by 2020
 - Ecologically diverse and dynamic oceans and seas which are clean, healthy and productive within their intrinsic conditions.
 - Use of the marine environment is sustainable - safeguarding the potential for uses and activities by current and future generations
 - protect and preserve the marine environment, prevent its deterioration or, where practicable, restore marine ecosystems;
 - prevent and reduce inputs in the marine environment, with a view to phasing out pollution
 - apply an ecosystem-based approach
 - determined at the level of the marine region or subregion.

Good Environmental Status (GES)

“The environmental status of marine waters where these provide **ecologically diverse and dynamic oceans and seas which are clean, healthy and productive**”
(Art. 3(5)).

- Marine resources are used at a ***sustainable level***, ensuring their continuity for future generations.
- Ecosystems are ***fully functioning and resilient*** to human-induced environmental change;
- ***Biodiversity is protected*** and biodiversity decline caused by human activities is prevented;
- **Substances and energy introduced** in the marine environment by human activities ***do not cause pollution effects***.

Determination of GES (Art.9)

GES shall be determined at the level of Marine Region (or subregion), on the basis of the “**qualitative descriptors**” in **Annex I** taking into account indicative lists of Elements in **Annex III**:

Tab.1: characteristics: physical and chemical features, habitat types, biological features and hydromorphology

Tab. 2: pressure and impacts of human activities

Environmental status will be assessed on the basis of **11 qualitative descriptors**, considering environmental state, pressures and impacts on marine ecosystems, and good status is to be achieved via the development and implementation of a strategy for marine waters in each Member State, addressing all impacts and pressures affecting the marine environment

ANNEX I

Qualitative descriptors for determining good environmental status

(referred to in Articles 3(5), 9(1), 9(3) and 24)

- (1) Biological diversity is maintained. The quality and occurrence of habitats and the distribution and abundance of species are in line with prevailing physiographic, geographic and climatic conditions.
- (2) Non-indigenous species introduced by human activities are at levels that do not adversely alter the ecosystems.
- (3) Populations of all commercially exploited fish and shellfish are within safe biological limits, exhibiting a population age and size distribution that is indicative of a healthy stock.
- (4) All elements of the marine food webs, to the extent that they are known, occur at normal abundance and diversity and levels capable of ensuring the long-term abundance of the species and the retention of their full reproductive capacity.
- (5) Human-induced eutrophication is minimised, especially adverse effects thereof, such as losses in biodiversity, ecosystem degradation, harmful algae blooms and oxygen deficiency in bottom waters.
- (6) Sea-floor integrity is at a level that ensures that the structure and functions of the ecosystems are safeguarded and benthic ecosystems, in particular, are not adversely affected.
- (7) Permanent alteration of hydrographical conditions does not adversely affect marine ecosystems.
- (8) Concentrations of contaminants are at levels not giving rise to pollution effects.
- (9) Contaminants in fish and other seafood for human consumption do not exceed levels established by Community legislation or other relevant standards.
- (10) Properties and quantities of marine litter do not cause harm to the coastal and marine environment.
- (11) Introduction of energy, including underwater noise, is at levels that do not adversely affect the marine environment.

To determine the characteristics of good environmental status in a marine region or subregion as provided for in Article 9(1), Member States shall consider each of the qualitative descriptors listed in this Annex in order to identify those descriptors which are to be used to determine good environmental status for that marine region or subregion. When a Member State considers that it is not appropriate to use one or more of those descriptors, it shall provide the Commission with a justification in the framework of the notification made pursuant to Article 9(2).

Annex I

Qualitative descriptors

D 1 Biodiversity

D 2 Non-indigenous species

D 3 Fisheries

D 4 Food webs

D 5 Eutrophication

D 6 Seafloor integrity

D 7 Hydrographic conditions

D 8 Contaminants

D 9 Contaminants in seafood

D 10 Litter

**D 11 Energy introduction
(noise)**

Annex III

Characteristics

Physical and chemical

- Topography, bathymetry
- Nutrients, O₂

Habitat types

- Predominant seabed and water column habitat types

Biological features

- Phytoplankton, Zooplankton
- benthic flora and fauna
- Fish populations
- Marine mammals
- Birds

Others

- Contaminants in sediment and biota

Pressures / Impacts

- smothering, sealing
- physical damage
- underwater noise
- litter
- nutrients input
- introduction of non-indigenous species
- fishery

Περιγραφέας	Στόχος	Κριτήριο	Στοιχεία Κριτηρίων	Υπουργική Απόφαση Αριθ. οικ. 126635/2016	Στοιχεία Κριτηρίου ΟΠΥ και ΟΠΘΣ
1- Βιοποικιλότητα	Η βιοποικιλότητα διατηρείται. Η ποιότητα και η παρουσία των ενδιαιτημάτων και η κατανομή και αφθονία των ειδών είναι σύμφωνα με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες	D1C1 - Τα ποσοστά θνησιμότητας ανά είδος από παρεμπόμπουσα αλίευση κυμαίνονται κάτω από τα επίπεδα που θέτουν σε κίνδυνο το είδος, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του.	Είδη πτηνών, θηλαστικών, ερπετών και μη εμπορικά εκμεταλλεύσιμα είδη ιχθύων και κεφαλοπόδων που κινδυνεύουν από παρεμπόμπουσα αλίευση στην περιοχή ή την υποπεριοχή.	GR 1.1.1: Κατανομή της Μεσογειακής φώκιας <i>Monachus monachus</i> .	Θάνατοι από παρεμπόμπουσα αλίευση Μεσογειακής φώκιας <i>Monachus monachus</i> : Αριθμός εκθαλασώσεων;
				GR 1.1.2: Κατανομή της θαλάσσιας χελώνας <i>Caretta caretta</i> .	Θάνατοι από παρεμπόμπουσα αλίευση θαλάσσιας χελώνας <i>Caretta caretta</i> : Αριθμός εκθαλασώσεων;
				GR 1.1.3: Κατανομή θαλάσσιας ορνιθοπανίδας (seabirds).	
				GR 1.1.4: Κατανομή των κητωδών (cetaceans).	Θάνατοι από παρεμπόμπουσα αλίευση ειδών κητωδών, αριθμός εκβρασμών;
				GR 1.1.5: Κατανομή των ψαριών και των κεφαλοπόδων (fish and cephalopods).	Εκτίμηση κινδύνου παρεμπόμπουσας αλίευσης αντιπροσωπευτικών Προστατευόμενων Ευάλωτων και Απειλούμενων ειδών (ΠΕΑΕ) ιχθύων. Ο υπολογισμός του κριτηρίου γίνεται βάσει δεδομένων που συλλέγονται από το ΕΠΣΑΔ μέσω της δράσης καταγραφής συλλήψεων από εμπορικά σκάφη

1-Βιοποικιλότητα				GR 1.2.1: Αφθονία της Μεσογειακής φώκιας <i>Monachus monachus</i> .	Αφθονία της Μεσογειακής φώκιας <i>Monachus monachus</i> , αριθμός ατόμων.
				GR 1.2.2: Αφθονία της θαλάσσιας χελώνας <i>Caretta caretta</i> .	Αφθονία της θαλάσσιας χελώνας <i>Caretta caretta</i> , αριθμός ατόμων.
		D1C2 - Η αφθονία του πληθυσμού του είδους δεν επηρεάζεται δυσμενώς από τις ανθρωπογενείς πιέσεις, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του.	Ομάδες ειδών, όπως παρατίθενται στον πίνακα 1 και εφόσον απαντούν στην περιοχή ή την υποπεριοχή.	GR 1.2.3: Αφθονία θαλάσσιας ορνιθοπανίδας (<i>seabirds</i>).	Αφθονία θαλάσσιας ορνιθοπανίδας (θαλασσοπούλια, <i>seabirds</i>), Αριθμός ατόμων. 5 είδη στόχοι: 1) Αιγαιόγλαρος (<i>Larus audouinii</i>), 2) Θαλασσοκόρακας (<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>), 3) Αρτέμης (<i>Calonectris diomedea</i>), 4) Μύχος (<i>Puffinus yelkouan</i>), 5) Υδροβάτης (<i>Hydrobates pelagicus melitensis</i>).
				GR 1.2.4: Αφθονία των κητωδών (<i>cetaceans</i>).	
				GR 1.2.5: Αφθονία των ψαριών και των κεφαλοπόδων (<i>fish and cephalopods</i>).	

1-Βιοποικιλότητα				GR 1.3.1: Δημογραφικά χαρακτηριστικά πληθυσμών της Μεσογειακής φώκιας <i>Monachus monachus</i> .	Δημογραφικά χαρακτηριστικά της Μεσογειακής φώκιας <i>Monachus monachus</i> ;
				GR 1.3.2: Δημογραφικά χαρακτηριστικά πληθυσμών της θαλάσσιας χελώνας <i>Caretta caretta</i> .	Δημογραφικά χαρακτηριστικά της θαλάσσιας χελώνας <i>Caretta caretta</i> ;
		D1C3 — Τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού (π.χ. μέγεθος σώματος ή ηλικιακή διάρθρωση, αναλογία φύλων, ποσοστά γονιμότητας και επιβίωσης) για τους εμπορικά εκμεταλλεύσιμους ιχθύες και τα κεφαλόποδα είναι ενδεικτικά ενός υγιούς πληθυσμού που δεν επηρεάζεται δυσμενώς από ανθρωπογενείς πιέσεις.	Ομάδες ειδών, όπως παρατίθενται στον πίνακα 1 και εφόσον απαντούν στην περιοχή ή την υποπεριοχή	GR 1.3.3: Δημογραφικά χαρακτηριστικά πληθυσμών θαλάσσιας ορνιθοπανίδας (<i>seabirds</i>).	Δημογραφικά χαρακτηριστικά θαλάσσιας ορνιθοπανίδας (θαλασσοπούλια, <i>seabirds</i>); παρακολούθηση της αναπαραγωγικής επιτυχίας και της παραγωγικότητας των πληθυσμών των θαλασσοπουλιών, 5 είδη στόχοι: 1) Αιγαιόγλαρος (<i>Larus audouinii</i>), 2) Θαλασσοκόρακας (<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>), 3) Αρτέμης (<i>Calonectris diomedea</i>), 4) Μύχος (<i>Puffinus yelkouan</i>), 5) Υδροβάτης (<i>Hydrobates pelagicus melitensis</i>).
				GR 1.3.4: Δημογραφικά χαρακτηριστικά πληθυσμών των κητωδών (<i>cetaceans</i>).	Δημογραφικά χαρακτηριστικά των κητωδών (<i>cetaceans</i>).
				GR 1.3.5: Δημογραφικά χαρακτηριστικά πληθυσμών των ψαριών και των κεφαλοπόδων (<i>fish and cephalopods</i>).	

		D1C4 - Το εύρος κατανομής του είδους και, κατά περίπτωση, το μοτίβο συμβαδίζει με τις ισχύουσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες.	Ομάδες ειδών, όπως παρατίθενται στον πίνακα 1 και εφόσον απαντούν στην περιοχή ή την υποπεριοχή.	GR 1.4.1: Κατανομή οικοτόπων θαλάσσιων Αγγειόσπερμων φυτών (seagrass meadows). GR 1.4.2: Κατανομή οικοτόπων ενασβεστωμένων ροδοφυκών ("maerl" habitat types).	
		D1C5 - Ο οικοτόπος για το είδος έχει την απαραίτητη έκταση και συνθήκες για την υποστήριξη των διαφορετικών σταδίων του κύκλου ζωής του είδους.	Ομάδες ειδών, όπως παρατίθενται στον πίνακα 1 και εφόσον απαντούν στην περιοχή ή την υποπεριοχή.	GR 1.5.1: Έκταση οικοτόπων θαλάσσιων Αγγειόσπερμων φυτών (seagrass meadows). GR 1.5.2: Έκταση οικοτόπων ενασβεστωμένων ροδοφυκών ("maerl" habitat types).	

Περιγραφή	Στόχος	Σχετική Πίεση	Κριτήριο	Στοιχεία Κριτηρίων	Υπουργική Απόφαση Αριθ. οικ. 126635/2016	Στοιχεία Κριτηρίου ΟΠΥ και ΟΠΘΣ
2-Μη αυτόχθονα είδη	Η εισαγωγή μη αυτοχθόνων ειδών από τις ανθρώπινες δραστηριότητες κυμαίνεται σε επίπεδα που δεν αλλοιώνουν δυσμενώς τα οικοσυστήματα	Εισαγωγή ή εξάπλωση μη ενδημικών ειδών	D2C1 - Ο αριθμός των νέων μη ενδημικών ειδών που εισάγονται μέσω ανθρώπινης δραστηριότητας στο φυσικό περιβάλλον, ανά εξαετή περίοδο αξιολόγησης και ένας κατάλογος των εν λόγω ειδών.		GR 2.1.1: Αριθμός ξενικών και αριθμός χωρο-κατακτητικών ειδών.	Συνολικός αριθμός νέων μη αυτόχθονων ειδών ιχθύων: ο υπολογισμός του κριτηρίου γίνεται βάσει δεδομένων που συλλέγονται στα πλαίσια του ΕΠΣΑΔ μέσω του MEDITS, του MEDIAS και της δράσης καταγραφής συλλήψεων από εμπορικά σκάφη
			D2C2 - Η αφθονία και η χωρική κατανομή των εγκατεστημένων μη ενδημικών ειδών, ιδίως των χωροκατακτητικών ειδών, που εντείνουν σημαντικά τις δυσμενείς επιπτώσεις σε συγκεκριμένες ομάδες ειδών ή ευρύτερους τύπους οικοτόπων.	Ομάδες ειδών και ευρύτεροι τύποι οικοτόπων που απειλούνται από μη ενδημικά είδη, που επιλέγονται από αυτά που χρησιμοποιούνται για τα χαρακτηριστικά περιγραφής 1 και 6.		Συνολικός αριθμός νέων μη αυτόχθονων ειδών φυτοβένθους, ζωοβένθους, φυτοπλαγκτού, ζωοπλαγκτού (μέδουσες και άλλα ζελατινοειδή είδη του ζωοπλαγκτού): ο υπολογισμός του κριτηρίου γίνεται βάσει δεδομένων που συλλέγονται στα πλαίσια της ΟΠΥ και της ΟΠΘΣ.
			D2C3 — Αναλογία της ομάδας ειδών ή της χωρικής έκτασης του ευρύτερου τύπου οικοτόπων που αλλοιώνεται δυσμενώς εξαιτίας των μη ενδημικών ειδών, ιδίως των χωροκατακτητικών μη ενδημικών ειδών.			

Περιγραφέας	Στόχος	Σχετική Πίεση	Κριτήριο	Στοιχεία Κριτηρίων	Υπουργική Απόφαση Αριθ. οικ. 126635/2016
4-Τροφικά Πλέγματα	Καταγραφή Τροφικών ομάδων ενός οικοσυστήματος.		D4C1 — Η ποικιλότητα (σύνθεση των ειδών και σχετική αφθονία) της τροφικής ομάδας δεν επηρεάζεται δυσμενώς από τις ανθρωπογενείς πιέσεις.	Η σύνθεση των ειδών νοείται ότι αναφέρεται στο χαμηλότερο ταξινομικό επίπεδο που είναι κατάλληλο για αξιολόγηση. Οι τροφικές ομάδες που επιλέγονται σύμφωνα με τα στοιχεία κριτηρίων λαμβάνουν υπόψη τον κατάλογο τροφικών ομάδων που προτείνονται από διεθνείς οργανισμούς και πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) περιλαμβάνουν τουλάχιστον τρεις τροφικές ομάδες· β) οι δύο θα πρέπει να είναι τροφικές ομάδες μη αποτελούμενες από ιχθύες· γ) τουλάχιστον μία θα πρέπει να αποτελεί πρωτογενή παραγωγό· δ) κατά προτίμηση να αναπαριστά τουλάχιστον την κορυφή, τη μέση και τη βάση της τροφικής αλυσίδας.	GR 4.1.1: Αναλογία πελαγικών προς βενθοπελαγικά είδη ψαριών.
			D4C2 — Η ισορροπία της συνολικής αφθονίας μεταξύ τροφικών ομάδων δεν επηρεάζεται δυσμενώς από τις ανθρωπογενείς πιέσεις.		GR 4.2.1: Βιομάζα μεγάλων ψαριών.
			D4C3 — Η κατανομή μεγέθους των ατόμων στις τροφικές ομάδες δεν επηρεάζεται δυσμενώς από τις ανθρωπογενείς πιέσεις		GR 4.3.1: Αφθονία επιλεγμένων, λειτουργικά σημαντικών, ομάδων/ειδών.
			D4C4 — Η παραγωγικότητα των τροφικών ομάδων δεν επηρεάζεται δυσμενώς από τις ανθρωπογενείς πιέσεις.		

Περιγραφέας	Στόχος	Σχετική Πίεση	Κριτήριο	Στοιχεία Κριτηρίων	Υπουργική Απόφαση Αριθ. οικ. 126635/2016	Στοιχεία Κριτηρίου ΟΠΥ και ΟΠΘΣ
5- Ευτροφισμός	Ελαχιστοποιείται ο ανθρωπογενής ευτροφισμός και ιδίως οι δυσμενείς επιπτώσεις του, όπως απώλειες στη βιοποικιλότητα, υποβάθμιση του οικοσυστήματος, ανθίσεις επιβλαβών φυκών και έλλειψη οξυγόνου στον βυθό των θαλασσών	Εισαγωγή θρεπτικών συστατικών, εισαγωγή οργανικής ύλης	D5C1 - Οι συγκεντρώσεις θρεπτικών συστατικών δεν κυμαίνονται σε επίπεδα που υποδεικνύουν δυσμενείς επιπτώσεις ευτροφισμού.	Θρεπτικά συστατικά στη στήλη ύδατος: Διαλυμένο ανόργανο άζωτο (DIN), ολικό άζωτο (TN), διαλυμένος ανόργανος φωσφόρος (DIP), ολικός φωσφόρος (TP).	GR 5.1.1: Συγκέντρωση θρεπτικών συστατικών στη στήλη ύδατος (ενώσεων αλάτων αζώτου, φωσφόρου και πυριτίου).	Μέτρηση συγκεντρώσεων θρεπτικών συστατικών στη στήλη ύδατος (ενώσεων αλάτων αζώτου, φωσφόρου και πυριτίου), σε μικρογραμμομόρια ανά λίτρο (μmol/l).
					GR 5.1.2: Αναλογίες θρεπτικών συστατικών (πυρίτιο, άζωτο και φωσφόρος).	Υπολογισμός του λόγου N/P βάσει των συγκεντρώσεων των θρεπτικών αλάτων αζώτου, φωσφόρου
			D5C2 - Οι συγκεντρώσεις της χλωροφύλλης α δεν κυμαίνονται σε επίπεδα που υποδεικνύουν δυσμενείς επιπτώσεις εμπλουτισμού με θρεπτικά συστατικά.	Χλωροφύλλη α στη στήλη ύδατος	GR 5.2.1: Συγκεντρώσεις χλωροφύλλης-α στο θαλασσινό νερό	Μέτρηση συγκεντρώσεων χλωροφύλλης-α στη στήλη των θαλασσιών υδάτων, σε μικρογραμμάρια ανά λίτρο (μg/l).
			D5C3 - Ο αριθμός, η χωρική έκταση και η διάρκεια των περιστατικών άνθισης επιβλαβών φυκών δεν κυμαίνονται σε επίπεδα που υποδεικνύουν δυσμενείς επιπτώσεις εμπλουτισμού με θρεπτικά συστατικά.	Ανθίσεις επιβλαβών φυκών (π.χ. κυανοβακτήρια) στη στήλη ύδατος	GR 5.2.4: Συχνότητα εμφάνισης επιβλαβών και τοξικών ειδών φυτοπλαγκτού και πληθυσμιακών εκρήξεων (harmful algal blooms ή HABs)	Συχνότητα εμφάνισης επιβλαβών και τοξικών ειδών φυτοπλαγκτού και πληθυσμιακών εκρήξεων (Harmful Algal Blooms ή HABs). Περιστατικά άνθισης ως αριθμός περιστατικών, διάρκεια σε ημέρες ανά έτος, συγκεντρώσεις πληθυσμών τοξικών ειδών, αναφορές από ερευνητικά προγράμματα, αρμόδιες αρχές, κοινωνικά δίκτυα και βιβλιογραφία.

Περιγραφέας	Στόχος	Σχετική Πίεση	Κριτήριο	Στοιχεία Κριτηρίων	Υπουργική Απόφαση Αριθ. οικ. 126635/2016	Στοιχεία Κριτηρίου ΟΠΥ και ΟΠΘΣ
6-Ακεραιότητα θαλάσσιου πυθμένα	Το επίπεδο ακεραιότητας του θαλάσσιου βυθού εξασφαλίζει ότι η δομή και η λειτουργία των οικοσυστημάτων διαφυλάσσονται, καθώς και ότι δεν παρατηρούνται δυσμενείς επιπτώσεις ιδίως στα βενθικά οικοσυστήματα	Φυσική απώλεια (λόγω μόνιμων αλλαγών στο υπόστρωμα ή τη μορφολογία του βυθού και λόγω της εξαγωγής του υποστρώματος του βυθού), φυσικές οχλήσεις στον βυθό (παροδικές ή αναστρέψιμες)	D6C1 - Χωρική έκταση και κατανομή της φυσικής απώλειας (μόνιμη αλλαγή) του φυσικού βυθού	αξιολογούνται οι μόνιμες αλλαγές στον βυθό που προκαλούνται από διάφορες ανθρώπινες δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων των μόνιμων αλλαγών στο φυσιολογικό υπόστρωμα ή τη μορφολογία του βυθού μέσω φυσικής αναδιάρθρωσης, ανάπτυξης υποδομών και απώλειας του υποστρώματος μέσω εξόρυξης υλικών του βυθού)	GR 6.1.1: Έκταση ευπαθών βιογενών σχηματισμών του βυθού (π.χ. «τραγάνες» και υποθαλάσσια λιβάδια Ποσειδωνίας) που θίγονται από δραστηριότητες του ανθρώπου.	Έκταση (σε Km ²) της φυσικής απώλειας (μόνιμη αλλαγή) του φυσικού βυθού, συλλογή δεδομένων από βιβλιογραφικές πηγές, βάσεις γεωχωρικών δεδομένων, πληροφορίες από αρμόδιους Φορείς, π.χ. Λιμενικές αρχές, Περιφέρειες, κλπ για την εκτίμηση της έκτασης (Km ²) της φυσικής απώλειας του βυθού από ανθρωπογενείς δραστηριότητες (π.χ. παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας), συμπεριλαμβανομένων των υποδομών (π.χ. προστασία ακτών, λιμάνια, καλώδια).
			D6C2 - Χωρική έκταση και κατανομή των πιέσεων των φυσικών οχλήσεων στον βυθό	αξιολογούνται οι φυσικές οχλήσεις στον βυθό που προκαλούνται από διάφορες ανθρώπινες δραστηριότητες (όπως αλιεία με τράτες βυθού)		Έκταση (σε Km ²) των πιέσεων των φυσικών οχλήσεων στον βυθό, συλλογή δεδομένων με βάση βιβλιογραφικές πηγές, προγράμματα παρακολούθησης, δεδομένα από τους υπόλοιπους περιγραφείς, εκτίμηση του αποτυπώματος της αλιείας βυθού μέσω ανάλυσης των δεδομένων Vessel Monitoring System - VMS (δεδομένα από Λιμενικές Αρχές)

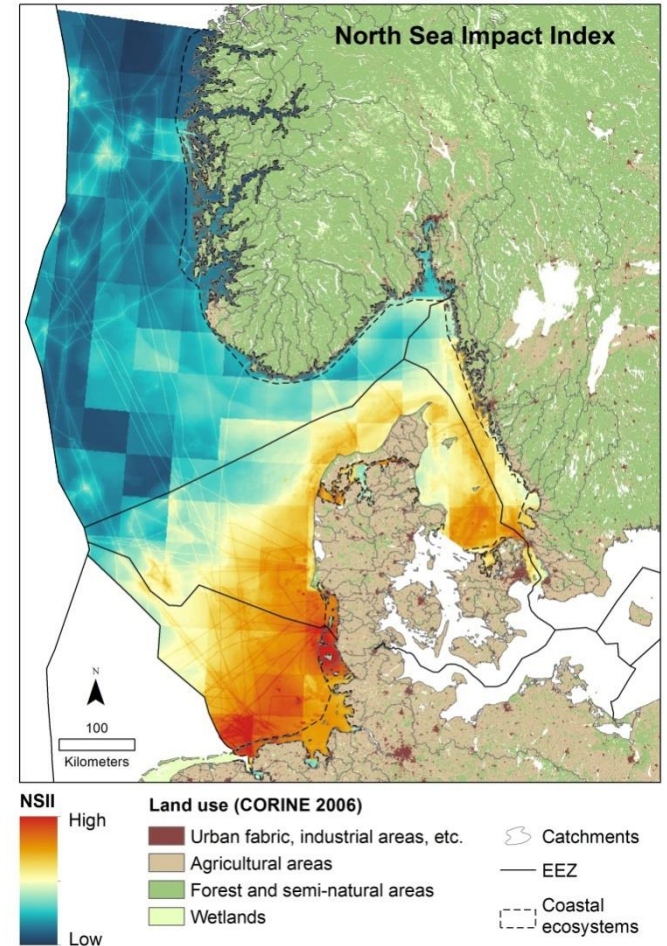
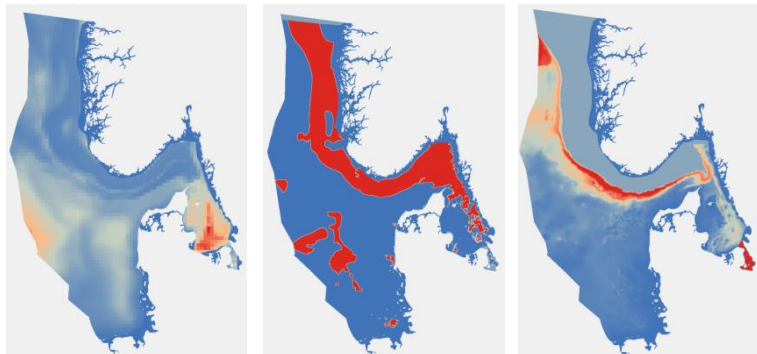
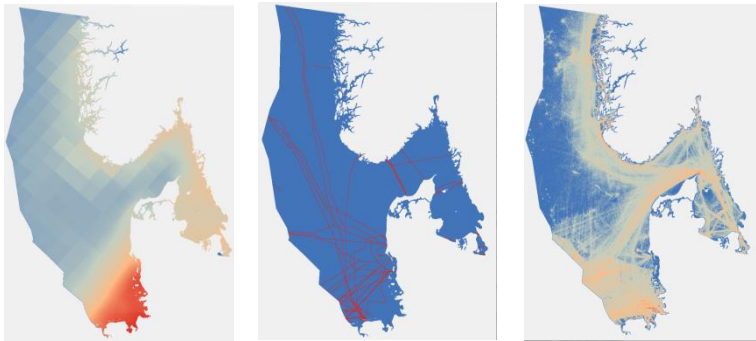
The European Environment Agency - EEA

<http://www.eea.europa.eu/>

Assessing cumulative pressures and impacts - e.g. a spatial approach

GES: Common principles, tailored indicators

GES Descriptors

high level, generic across Europe

GES Criteria

will be based on characteristics which define what GES means in each Member State

GES Indicators

provide the final level of details.

Targets

If the targets are met, GES should be achieved

Descriptor 10 – Marine litter does not cause harm to the coastal and marine environment

- Characteristics of litter in the marine and coastal environment
- Impacts of litter on marine life

Indicators:

- Trends in the amount of litter washed ashore and/or deposited on coastlines
- Trends in the amount of litter in the water column and deposited on the sea-floor
- Trends in the amount, distribution and where possible, composition of micro-particles
- Trends and composition of ingested plastics by marine animals

Possible Targets (examples):

- X% of overall reduction in the volume of litter on coastlines from 2010 levels by 2020.
- Less than 10% of northern fulmars (sea bird) having more than 0.1 g plastic particles in their stomach
- No increase of micro-plastics by 2020

Criteria for biodiversity descriptors

BIODIVERSITY

Species distribution

- Population size
- Population condition

Habitat distribution

- Habitat extent
- Habitat condition

Ecosystem structure

NON-INDIGENOUS SPECIES

- Abundance of non-indigenous species
- Impact of invasive species

FISH POPULATIONS

- Level of pressure of fishing
- Reproductive capacity of the stock
- Population age and size distribution

FOOD WEBS

Productivity of key species / groups

- Proportion of selected species at the top of food webs
- Abundance/distribution of key groups/species

SEAFLOOR INTEGRITY

- Physical damage and substrate characteristics
- Condition of benthic community

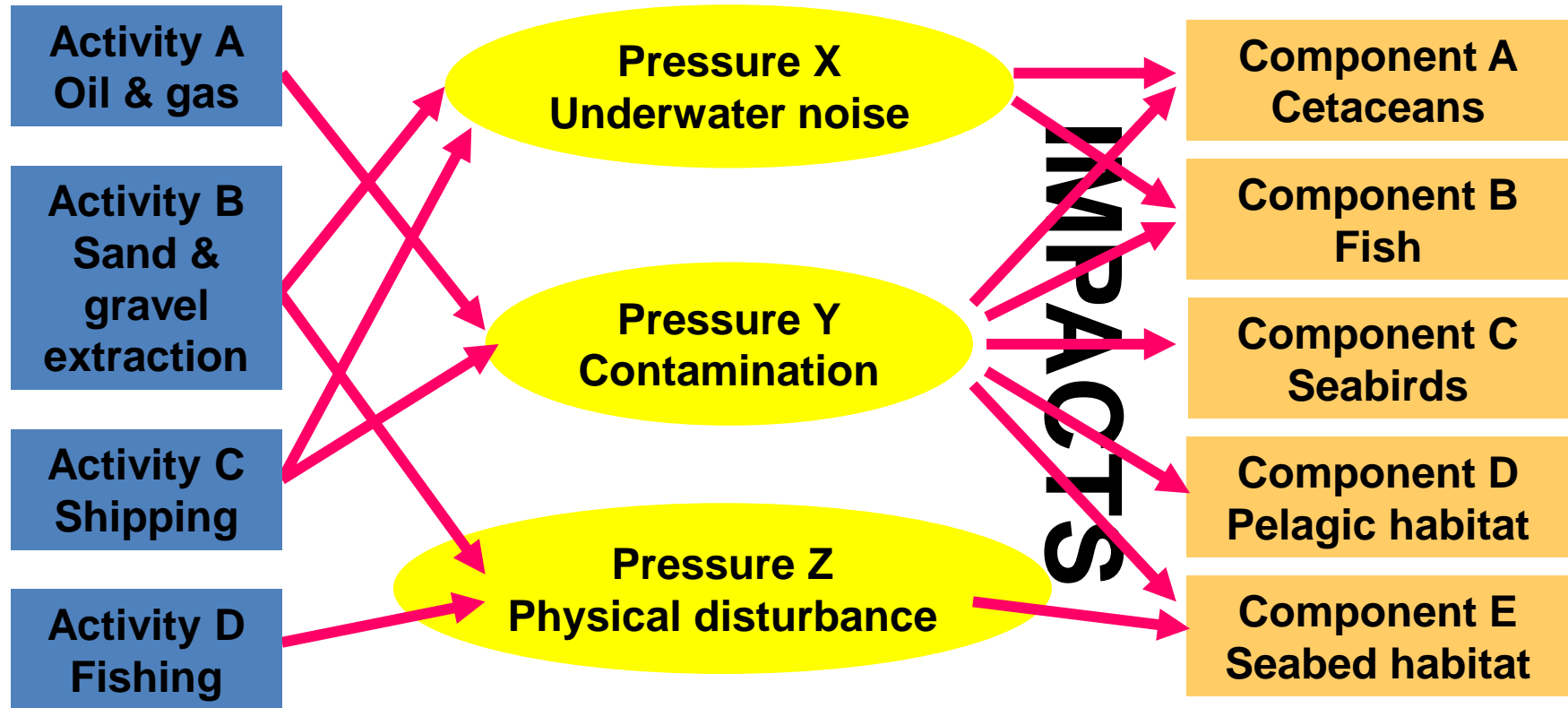
Article 8 - Assessment

Art. 8	Based on Annex III
8.1a – analysis of the essential features and characteristics, and current environmental status	Table 1 – characteristics
8.1b – analysis of the predominant pressures and impacts, including human activity	Table 2 – pressures and impacts
8.1c – analysis of the economic and social use of marine waters and of cost of degradation	No guidance – but some MS are following a sector by sector approach

Activity

Pressure

State

Economic &
social analysis
Art 8.1c

Assessment of
pressures
Art 8.1b
Table 2

Assessment of
state
Art 8.1a
Table 1

Ανάλυση δεικτών ΟΠΘΣ

Απόφαση 477 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2010: καθόρισε τα κριτήρια και τα επιμέρους χαρακτηριστικά τους, για την αξιολόγηση και παρακολούθηση των 11 περιβαλλοντικών δεικτών, πίνακας 3.1 εργασίας.

10.1 Χαρακτηριστικά απορριμμάτων –	10.1.1 Τάσεις ποσοτήτων στις ακτογραμμές
	10.1.2 Τάσεις ποσοτήτων στην στήλη ύδατος κ τον πυθμένα
	10.1.3 Τάσεις ποσοτήτων, κατανομή κ σύνθεση μικροσ/δίων
10.2 Επιπτώσεις απορ. στη θαλάσσια ζωή –	10.2.1 Τάσεις ποσοτήτων κ σύσταση τους εισέρχονται δια της κατάποσης στους θαλάσσιους οργανισμούς

Στα χαρακτηριστικά των κριτηρίων αντιστοιχίζονται μετρήσιμες παράμετροι, σύμφωνα με το παράρτημα III της Οδηγίας, που είναι ικανές να παρέχουν πληροφόρηση για πολλαπλό αριθμό κριτηρίων, πίνακας 3.2 εργασίας.

Αφθονία ιχθυοπληθυσμών - 1.2.1, 1.7.1, 2.1.1, 2.2.1, 3.1.1, 3.1.2, 3.2.1, 3.2.2, 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 4.1.1, 4.2.1, 4.3.1

Δείκτης D10: δεν έχει αναλυθεί ικανοποιητικά προκειμένου να προκύψουν εξειδικευμένες παράμετροι παρακολούθησης και αξιολόγησης του, πίνακας 3.3 εργασίας.

10.1.1 / 10.1.2 / 10.1.3 / 10.2.1: α/α 47 απορρίμματα στη θάλασσα (μονοσήμαντα)

D10 Θαλάσσια απορρίμματα, φύση και πηγή τους

Ανθεκτικά στερεά υλικά, παρασκευασμένα ή επεξεργασμένα

Προέρχονται γενικά από ανθρώπινες δραστηριότητες

Απορρίφθηκαν, διατέθηκαν ή εγκαταλείφθηκαν εσκεμμένα ή μη, σε παράκτιο και υπεράκτιο περιβάλλον

Εξαιρούνται μερικά οργανικά υλικά όπως αυτά που προέρχονται από τη βλάστηση, το φαγητό ή ύλες αποβαλλόμενες από ζώντες οργανισμούς

Συμπεριλαμβάνουν επεξεργασμένες οργανικές ύλες όπως υφάσματα, ξυλεία και πολυαμίδια

Σημεία απόρριψής τους είναι η θάλασσα και η στεριά

Κύρια πηγή στη Μεσόγειο η στεριά με τα πλαστικά στο 83%, στη Βόρεια Θάλασσα η στεριά και η θάλασσα με τα πλαστικά στο 75%

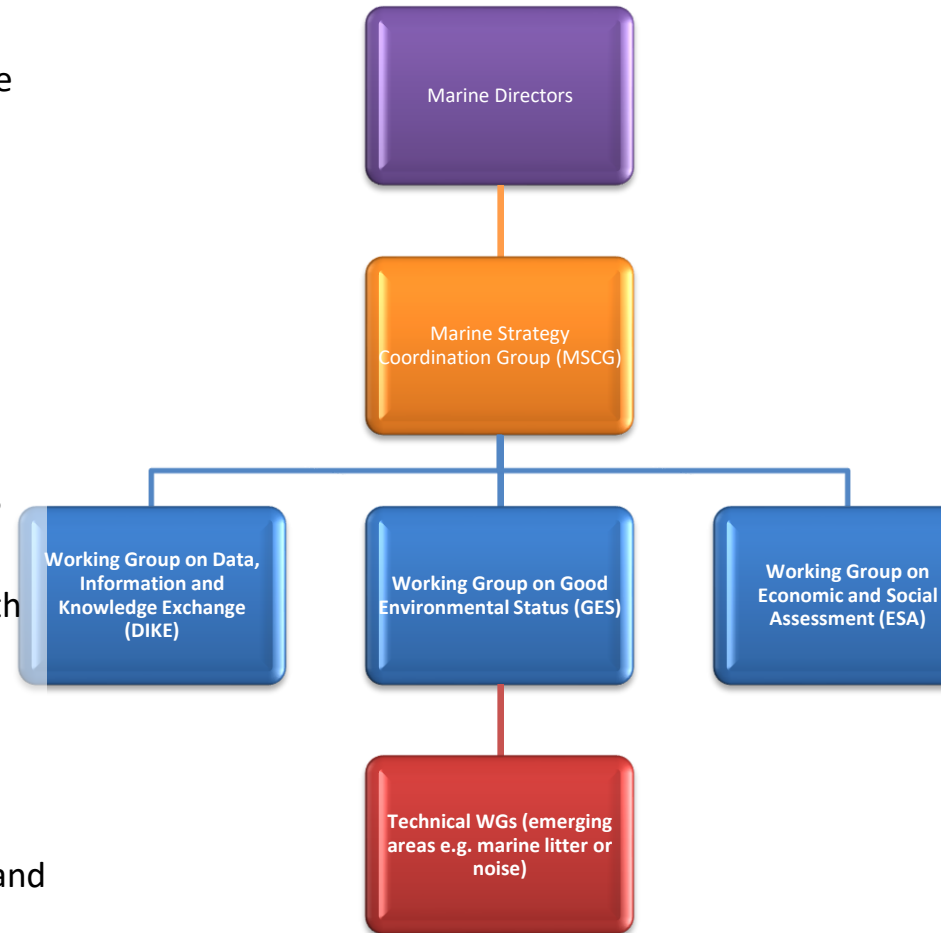
Common Implementation Strategy

Marine Directors: highest level political group focused on the overall implementation of the MSFD

Marine Strategic Coordination Group: prepares material for all CIS and oversees the work of the WGs, facilitating interactions.

Working Groups (WG): provide a platform for discussions between MS to help them with the implementation of the Directive.

- WG on GES:** supports MS in their determination of what GES means for their marine waters.
- WG on Economic and Social Analysis (ESA):** supports MS with their economic and social analysis of the use of their marine waters
- WG on Data, Information and Knowledge Exchange (DIKE):** supports MS with their data reporting obligations
- Technical Sub Groups:** at the moment two, covering Noise and Litter, focusing on emerging areas of particular concern.

Ecosystem-based approach in MSFD

Its overall aim is to ensure that the collective pressures of human activities do not exceed levels that compromise the **capacity of ecosystems** to respond.

Ecosystem-based management is place- or area-based in focusing on a specific ecosystem and the range of activities affecting it.

Ecosystem-based approach in MSFD

Application of the ecosystem approach involves a focus on the **functional relationships** and processes within ecosystems, attention to the distribution of benefits that flow from ecosystem services, the use of adaptive management practices, the need to carry out management actions at multiple scales, and inter-sectoral cooperation.

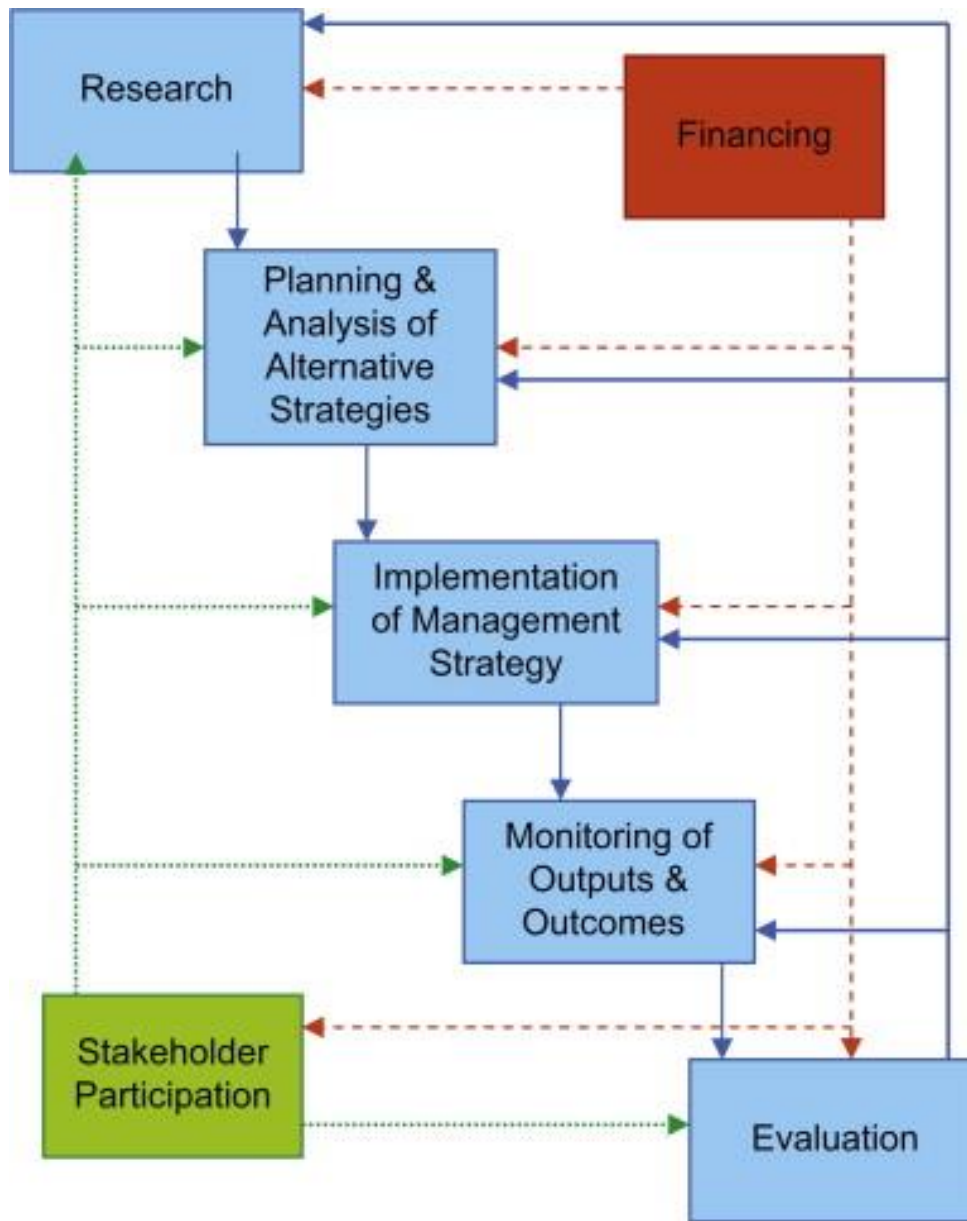

Fig. 3. Essential elements of a marine spatial management process. (Source: Ehler and Douvère, 2007).

INPUT MEASURES: *measures that influence the inputs to human activities in a marine area*

- Limitations on fishing activity and capacity
- Limitation on shipping vessel size or horsepower
- Limitations on the amount of fertilizers and pesticides applied to agricultural lands

OUTPUT MEASURES: *measures that limit the outputs of human activities in a marine area*

- Limitations on the amount of pollutants discharged to marine environments
- Limitations on allowable catch and by-catch
- Tonnage limitations on sand and gravel extraction

PROCESS MEASURES: *measures that specify the nature of the process of human activities in a marine area*

- Specification of fishing gear type, mesh size
- Specification of 'best available technology' or 'best environmental practice'
- Specification of level of waste treatment technology

SPATIAL AND TEMPORAL DISTRIBUTION MEASURES: *Measures that where and when human activities can occur in a marine area*

- Specification of areas closed to fishing
- Designation of marine protected areas
- Designation of areas for specific uses, e.g. wind farms, mining, etc.

Fig. 2. Types of measures for ecosystem-based, sea use management. (Source: Douvere and Ehler, 2007).

Marine Spatial Planning Directive

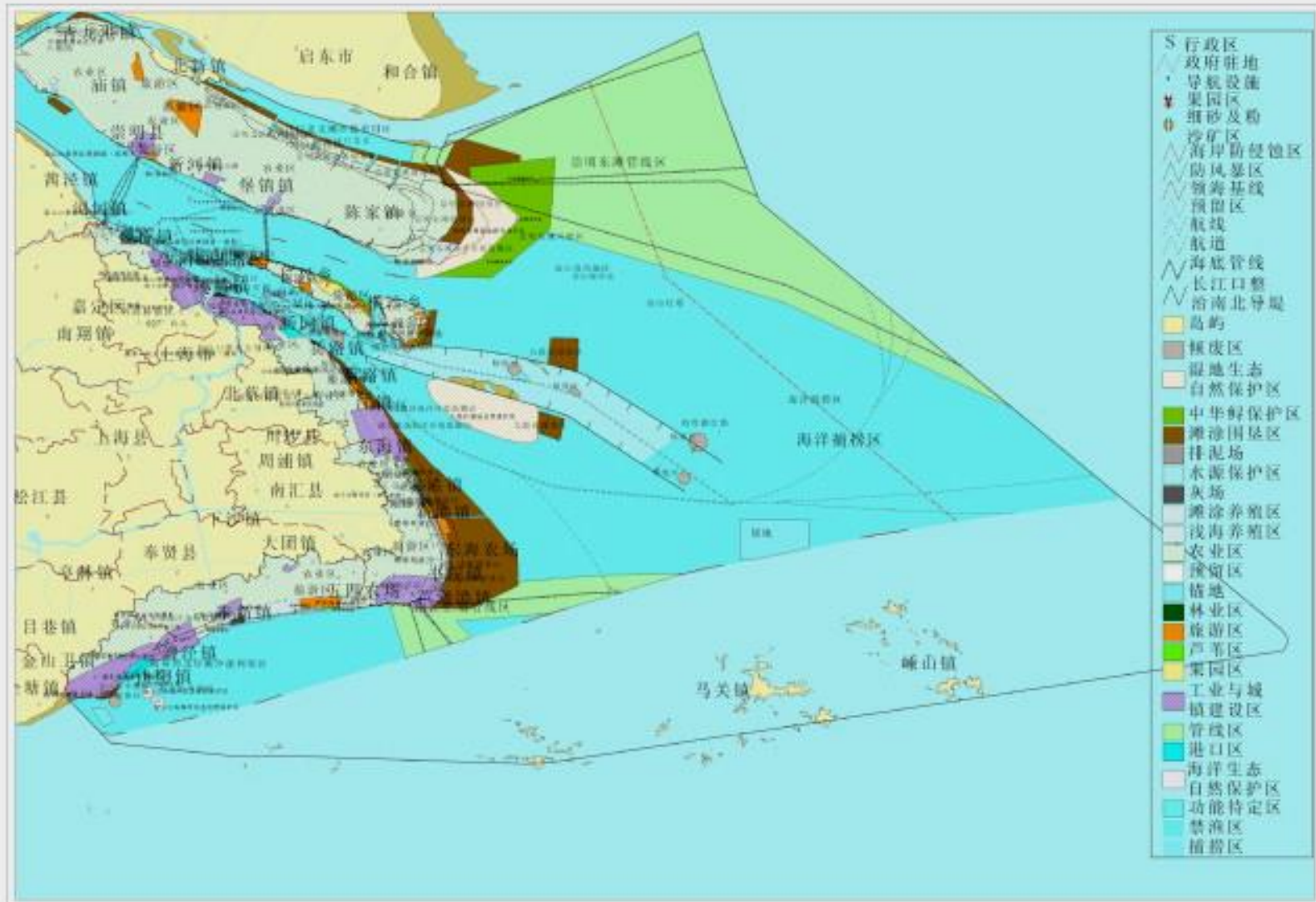
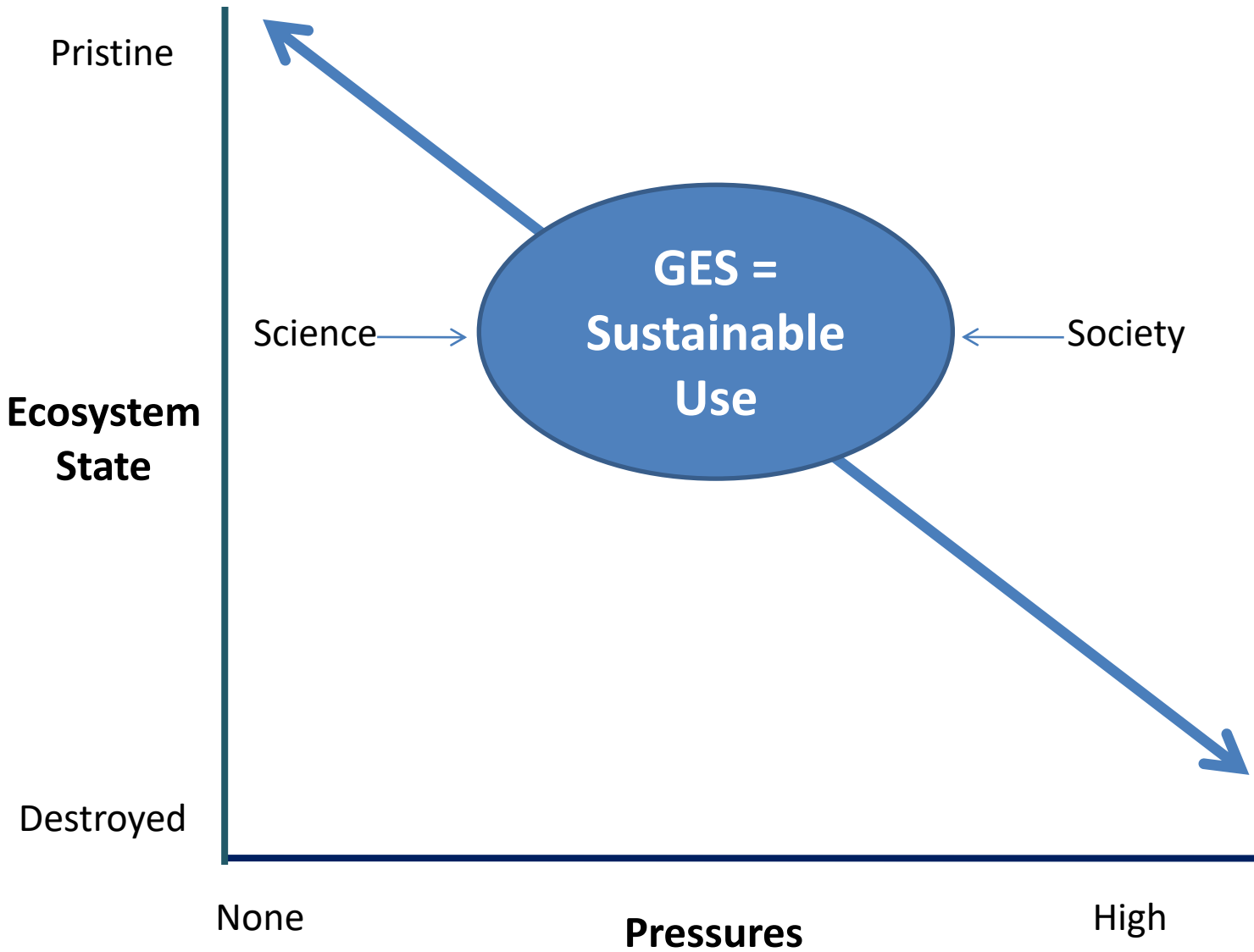

Fig. 4. Shanghai zoning scheme, China, 2007. (Source: State Oceanic Administration, China, 2007).

Fit with other Directives

Marine
Strategy
Framework
Directive

Good

-----GES-----

[Not good]

Water
Framework
Directive

Very Good

Good

-----GEcS-----

Moderate

Poor

Very poor

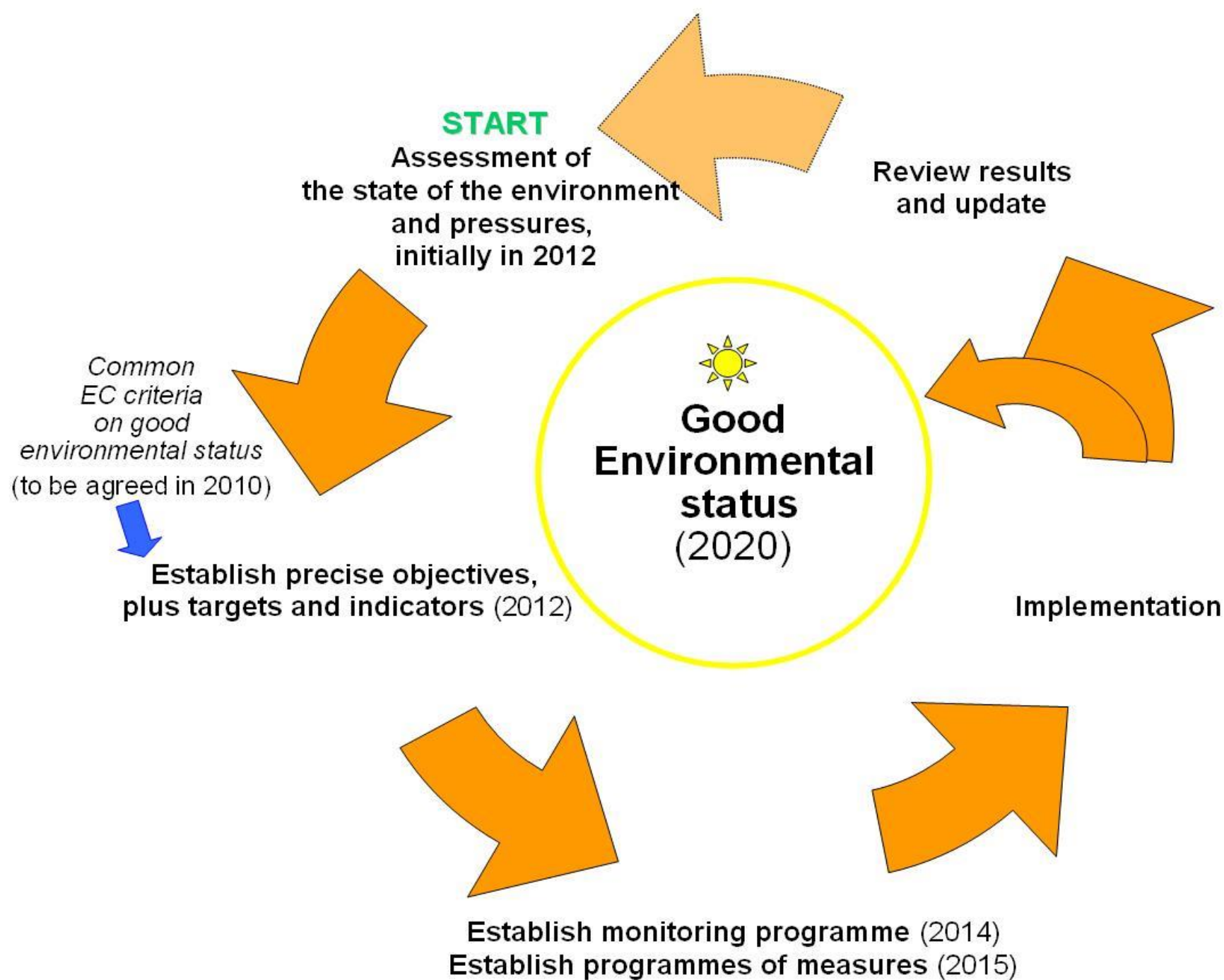
Habitats
Directive

Favourable

-----FCS-----

Inadequate

Bad

Ο Νόμος 3983/2011

Με το Ν. 3983/2011 «Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008 και άλλες διατάξεις» ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η **Οδηγία 2008/56** των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τη θαλάσσια στρατηγική, η οποία αποτελεί τον περιβαλλοντικό πυλώνα της μελλοντικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο θέμα αυτό.

Στόχος είναι η διατήρηση και αποκατάσταση της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος έως το έτος 2020. Για την επίτευξη του στόχου αυτού απαιτούνται συγκεκριμένες δέσμες δράσεων οι οποίες θα πρέπει να ολοκληρώνονται βάσει ενός δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος.

Το επιχειρησιακό σκέλος για την εφαρμογή του νόμου ανατίθεται στην **Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ**. Για την υποστήριξη του έργου της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, συστήνεται **Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομώνων**, προκειμένου να διασφαλίζεται η τεκμηρίωση, η συναίνεση και η συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων του δημόσιου τομέα, των παραγωγικών τάξεων, των οικείων ΟΤΑ, των περιβαλλοντικών οργανώσεων, του διευθύνοντος οργάνου της Περιφερειακής Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου (Σύμβασης Βαρκελώνης) και των επιστημονικών φορέων.

Ανώτατο πολιτικό όργανο για την εφαρμογή του νόμου είναι η **Εθνική Επιτροπή Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής** με κύριες αρμοδιότητες τη χάραξη της πολιτικής για τη διαχείριση και προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τη διασφάλιση σε ανώτερο πολιτικό επίπεδο του αναγκαίου συντονισμού των εμπλεκόμενων δημόσιων φορέων και την εναρμόνιση των δράσεων τους σύμφωνα με τους στόχους του νομοσχεδίου.

Περιοχή Εφαρμογής

«Θαλάσσια ύδατα»:

- α) τα ύδατα, ο θαλάσσιος βυθός και το υπέδαφος στη θαλάσσια πλευρά της γραμμής βάσης από την οποία μετριέται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης, έως τα όρια της περιοχής όπου η Ελληνική Δημοκρατία ή άλλο κράτος – μέλος έχει κυριαρχικά δικαιώματα ή/και ασκεί δικαιοδοσία, σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, που κυρώθηκε με το ν. 2321 /1995 (Α' 136), και
- β) τα παράκτια ύδατα, όπως ορίζονται στην περίπτωση ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3199/2003 (Α' 280), ο πυθμένας και το υπέδαφός του, στο βαθμό που ιδιαίτερες πτυχές της περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος δεν αποτελούν αντικείμενο ρύθμισης από τον εν λόγω νόμο και το π.δ. 51/2007 (Α' 54) ή από άλλες εθνικές ή κοινοτικές διατάξεις

Υπο-Περιοχές Εφαρμογής

Η οριοθέτηση των εν λόγω υποδιαϊρέσεων γίνεται κατά τρόπο σύμφωνο με τις ακόλουθες θαλάσσιες υπο-περιοχές της Μεσογείου Θαλάσσης:

- α) την Αδριατική Θάλασσα,
- β) το Ιόνιο Πέλαγος και την Κεντρική Μεσόγειο,
- γ) το Αιγαίο Πέλαγος – Την Ανατολική Μεσόγειο (Θάλασσα της Λεβαντίνης).

Αξιολόγηση Υπο-Περιοχών Εφαρμογής

1. Αρχική αξιολόγηση των θαλάσσιων υδάτων λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα διαθέσιμα στοιχεία
 - α) βασικά γνωρίσματα και χαρακτηριστικά και της υφιστάμενης περιβαλλοντικής κατάστασης,
 - β) ανάλυση των κυριοτέρων πιέσεων και επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης κάθε ανθρώπινης δραστηριότητας
 - γ) οικονομική και κοινωνική ανάλυση της χρήσης των εν λόγω υδάτων

Προσδιορισμός της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης

Για κάθε θαλάσσια υπο-περιοχή, η αρμόδια αρχή καθορίζει μια δέσμη χαρακτηριστικών της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης, βάσει των παραμέτρων ποιοτικής περιγραφής που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι

Προγράμματα παρακολούθησης

Η αρμόδια αρχή διαμορφώνει και υλοποιεί συντονισμένα, προγράμματα παρακολούθησης, για τη συνεχή εκτίμηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων

Προγράμματα μέτρων

Η αρμόδια αρχή προσδιορίζει τα αναγκαία μέτρα για να επιτευχθεί ή να διατηρηθεί στα θαλάσσια ύδατα η καλή περιβαλλοντική κατάσταση

Η Εθνική Επιτροπή Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (ΕΕΘΠΕΣ) αποτελείται από:

- α) τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ως Πρόεδρο,
- β) τον Ειδικό Γραμματέα Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ο οποίος αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε περίπτωση κωλύματος,
- γ) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εξωτερικών,
- δ) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,
- ε) τον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και Διεθνών Σχέσεων (ΓΔΠΕΑΔΣ) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας,
- στ) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Οικονομικών,
- ζ) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη,
- η) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας,
- θ) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
- ι) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Θαλάσσιων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας,
- ια) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού.